

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/214/2018
Identifikačné číslo spisu: 5113215462
Dátum vydania rozhodnutia: 26.06.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5113215462.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ F., a 2/ I., obaja bývajúcí v G., obaja právne zastúpení Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík s.r.o., so sídlom v Čadci, Potočná 2835/1A, IČO: 36 866 849, proti žalovanému L. bývajúcemu v F., právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Halagan, s.r.o., so sídlom v Žiline, Framborská 253/21, IČO: 50 626 329, o odstránenie rúry z pozemku, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 8 C 141/2013, o dovolaní žalobcov 1/, 2/, proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. februára 2018, sp. zn. 11 Co 248/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 19. októbra 2016 č. k. 8 C 141/2013-103 zamietol žalobu žalobcov 1/, 2/ o odstránenie rúry z pozemku a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania. Vec skutkovo vyhodnotil tak, že nemal za pravdivé tvrdenie žalobcov 1/, 2/, že práve žalovaný umiestnením predmetnej rúry zasiahol do vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/, keď nebolo preukázané, že k zásahu do práv žalobcov 1/, 2/ došlo žalovaným ako cudzou osobou, ktorá by zariad'ovala umiestnenie predmetnej rúry. V konaní bolo nesporné, že k umiestneniu predmetnej rúry došlo bezprostredne činnosťou D. a A.. Obťažovanie spádom prirodzene tečúcej dažďovej vody nie je vymenované medzi príkladmi obťažovania podľa ustanovenia § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a je hypoteticky otázne, či by pri umiestnení pozemkov na daných miestach svahu bolo obťažovaním „nad mieru primeranú pomerom“. Mal za preukázané výpoveďami svedkov, že žalobca 1/ počas kladenia rúry sám kúpil rozdvojovacie T-čko, na ktoré nadväzovala časť rúry smerujúca kolmo nahor. Podľa názoru súdu prvej inštancie, ak pre žalobcov 1/, 2/ bol ťaživý stav umiestnenia rúry vo vlastníctve žalovaného na pozemku žalobcov 1/, 2/, mohli na odstránenie rúry s doterajšou funkciou žalovaného upozorniť, po primeranej lehote túto rúru mohli sami odstrániť a v prípade ďalšej využiteľnosti ju žalovanému vrátiť vo vykopanej podobe. Pre rozhodnutie sporu bolo skutkovo podstatné to, kto zariadil umiestnenie rúry na pozemok.

2. Na odvolanie žalobcov 1/, 2/ Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 13. februára 2018 sp. zn. 11 Co 248/2017 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Dospel k názoru, že súd prvej inštancie správne zistil skutočný stav a vec aj správne právne posúdil. Doplnil, že správne vyhodnotil skutkový stav tak, že nie je pravdivé žalobné tvrdenie, že práve žalovaný by umiestnením predmetnej rúry zasiahol do vlastníckeho práva žalobcov 1/, 2/ a stotožnil sa s názorom žalovaného, ktorý vo svojom vyjadrení uviedol, že žalovaný poprel skutkové tvrdenia žalobcov 1/, 2/, ktorí v žalobnom návrhu dôvodili, že žalovaný na jar v roku 2011 na ich pozemok do blízkosti oplotenia zakopal rúru do hĺbky cca 1 meter, ktorej účelové určenie nebolo žalobcom 1/, 2/ známe, keď sa bránil tým, že nebol vykonávateľom ani organizátorom prác, ktorými bola na predmetnom pozemku umiestnená odvodňovacia rúra. Aj podľa odvolacieho súdu bolo výpoveďami svedkov, najmä D., a I. preukázané, že žalobca 1/ sám vykopal kanál, do ktorého bola rúra osadená, pričom rúru mu pomáhali klást' títo svedkovia. Sám žalobca 1/ bol ešte dokúpiť „T-čko“ k uvedenej rúre, aby bola dopojená odbočka k altánku žalobcov 1/ a 2/, pričom sám vo výpovedi potvrdil, že keď staval plot, vykopal rýhu, ale vtedy nevedel, že aj za tou rýhou je jeho pozemok. Navyše potvrdil, že predmetnú rúru aj sám kúpil. Mali súdy za zrejmé, že na vzniknutej situácii sa žalobca 1/ sám významne podieľal, pričom takýto stav žalobcovia 1/, 2/ akceptovali, pokiaľ boli v presvedčení, že sa nejedná o ich pozemok. Žalobcovia 1/ a 2/ neunesli dôkazné bremeno, ktorým by v konaní preukázali, že rúru na pozemku žalobcov 1/, 2/ umiestnil žalovaný. Súd prvej inštancie správne postupoval, keď uvedený právny spor posudzoval v zmysle ustanovenia § 126 OZ, pretože priebeh sporu nespočíval v preukazovaní objektívnej potreby odvodňovania okolitého terénu určitým spôsobom, a teda by bolo nadbytočné preukazovanie tejto otázky, ktorá spadá pod ustanovenie § 127 OZ.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia 1/, 2/ dovolanie s tým, že je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) z dôvodu, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorý odklon bližšie nekonkretizoval. V dôvodoch poukázali na to, že súdy nesprávne posúdili skutkový stav, keď žaloba bola zamietnutá výhradne z dôvodu, že nebolo preukázané, že žalobcovia 1/, 2/ neunesli dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní, že rúru na ich pozemok umiestnil žalovaný. Nesprávne posúdili, že, že žalovaný nebol v spore pasívne legitimovaný a neprihliadli na zásadné skutočnosti a výpovede v konaní. Bolo nesporne preukázané, že žalobcovia 1/, 2/ sú vlastníckmi predmetného pozemku, a preto sú v spore aktívne legitimovaní, rovnako bolo nesporné, že rúra o dĺžke 31 metrov bola zakopaná na ich pozemku a prichádzala z pozemku žalovaného, ako aj to, že žalovaný je vlastníkom rúry. Z hľadiska § 126 OZ nie je podstatné, či vlastník veci túto sám umiestnil na cudzí pozemok, alebo či túto vec umiestnil prostredníctvom vykonávateľov. Neoprávnenosť vedenia rúry v pozemku nebola v konaní spornou. Navrhli napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaný navrhol dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Prípustnosť dovolania bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania, vrátane dovolacieho konania, ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek

rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 38/2018, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. Právny posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny, náležitý, právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11. V danom prípade dovolateľa vyvodzujú prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Uvádzajú, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

12. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu, teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna, ktorá sa odvíja od interpretácie, (napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení.

13. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť, v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

14. Polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, či vyhodnotením skutkového stavu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu skutkovej alebo právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (1 Cdo 36/2017, 2 Cdo 5/2017, 3 Cdo 74/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017).

15. Pokiaľ procesná strana v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, nevymedzí právnu otázku a neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo byť neefektívne a nedosahujúce zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky a nekonkretizovania podstaty odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých

procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétne cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017, 8 Cdo 141/2017).

16. Keďže dovolatelia namietajú nesprávnosť skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov, nenamietajú riešenie právnej otázky, nevymedzili právnu otázku a nekonkretizovali podstatu odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, neuviedli relevantné rozhodnutia dovolacieho súdu, od ktorých by sa odvolací súd pri rozhodovaní v danej veci odklonil, nemohol najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili súd prvej inštancie a odvolací súd; dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP odmietol, nakoľko dovolatelia nevymedzili dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

17. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 453 ods. 3 druhá veta CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.